

องค์ความรู้
ที่เกี่ยวข้อง

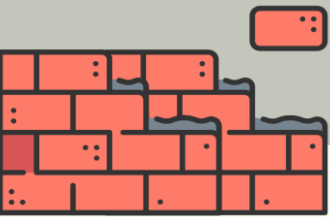
การตรวจสอบการจัดทำราคากลาง “งานก่อสร้าง”

งานก่อสร้างที่ต้องจัดจ้างก่อสร้างตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

“ราคากลาง” = ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นไว้ ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริงตามลำดับ

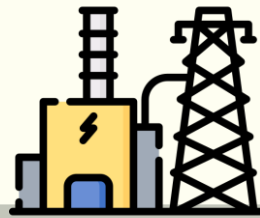
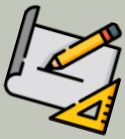
“งานก่อสร้าง” =

- งานก่อสร้างอาคาร
- งานก่อสร้างสาธารณูปโภค
- การซ่อม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอนอาคาร สาธารณูปโภค ที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ
- งานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้าง แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้าง นั้น

กลุ่มงานก่อสร้าง และ หลักเกณฑ์การคำนวณราคา งานก่อสร้าง ประกอบด้วย

1. งานก่อสร้างอาคาร
2. งานก่อสร้างทาง
3. งานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม
4. งานก่อสร้างชลประทาน

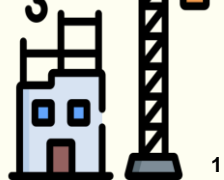

* ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มให้พิจารณา ตามประกาศ
คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (ฉบับที่ 5) ลว. 6 ก.ค. 65
* งานก่อสร้างไม่อยู่ในความหมายและขอบเขตงาน 4 กลุ่ม ให้พิจารณา

• วัตถุประสงค์• รายละเอียดของโครงสร้าง• ลักษณะงาน• ขอบเขตงาน	}	1. โครงสร้างก่อสร้างหลักใกล้เคียงกลุ่มงานใดใช้หลักเกณฑ์กลุ่มงาน นั้น2. โครงสร้างก่อสร้างซับซ้อนหลายโครงการ งบประมาณมาก/ใช้เทคโนโลยีพิเศษ/ ใช้หลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะตามความเหมาะสม

งานก่อสร้างสัญญาเดี่ยว ประกอบด้วยกลุ่มงานมากกว่า 1 กลุ่มงาน หลักพิจารณา :

- วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลัก มีปริมาณงานของแต่ละกลุ่มงานใกล้เคียงกัน
- แยกรายการก่อสร้างออกเป็นแต่ละกลุ่มงาน และใช้หลักเกณฑ์คำนวณของแต่ละกลุ่มงาน
- แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการงานก่อสร้างใช้ของกลุ่มงานที่มีปริมาณงานมากที่สุด
- นำค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้างไปคำนวณหรือเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F ที่เกี่ยวข้อง

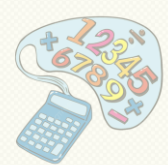
เงื่อนไขและข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง

- ราคาปัจจุบัน => ราคาวัสดุก่อสร้างในช่วงระยะเวลาที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น
- ส่วนกลางหรือท้องที่ส่วนกลาง => พื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ
- ส่วนภูมิภาค => พื้นที่จังหวัดอื่นที่มีใช้ตามความหมายพื้นที่ส่วนกลาง
- ท้องที่หรือจังหวัดใกล้เคียง => ท้องที่หรือจังหวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับท้องที่หรือจังหวัด หรือท้องที่ของส่วนกลางที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่
- วัสดุก่อสร้าง => ให้หมายรวมถึงครุภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบ หรือส่วนหนึ่งของโครงการงานก่อสร้างที่ต้องจัดหา และคำนวณรวมในราคากลางงานก่อสร้าง
- การสืบราคา => การดำเนินการเพื่อให้ทราบราคา และแหล่งวัสดุก่อสร้างที่มีความเป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับราคาวัสดุก่อสร้างที่เป็นจริง โดย
 - ** ราคาวัสดุที่ใช้คำนวณราคากลาง ให้ใช้ราคาต้นทุนไม่รวมค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายใดๆ
 - ** ค่าขนส่ง ให้ประเมินตามข้อเท็จจริง หากโครงการก่อสร้างเป็นทางยาว ประเมินจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงกึ่งกลางของโครงการก่อสร้าง

ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง => พิจารณาจาก : ราคาปัจจุบัน + สถานที่ตั้งก่อสร้าง

1. งานก่อสร้างส่วนกลาง

- 1.1 ราคาวัสดุก่อสร้างตามสำนักนโยบาย และยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์เผยแพร่
 - 1.2 หากไม่มีตาม 1.1 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ หากเผยแพร่มากกว่า 1 จังหวัด ให้ใช้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่เผยแพร่ราคาต่ำสุด
 - 1.3 หากไม่มีตาม 1.1-1.2 ให้สืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ของส่วนกลาง หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้ราคาต่ำสุด
- * พิจารณาจากราคาวัสดุรวมค่าขนส่งถึงสถานที่ก่อสร้าง
 - * ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกรายละเอียดการสืบและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลาง

2. งานก่อสร้างในส่วนภูมิภาค

- 2.1 ราคาวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เผยแพร่
 - 2.2 หากไม่มีตาม 2.1 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ หากเผยแพร่มากกว่า 1 จังหวัด ให้ใช้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่เผยแพร่ราคาต่ำสุด
 - 2.3 หากไม่มีตาม 2.1 - 2.2 หรือสถานที่ก่อสร้างอยู่ห่างศาลากลางจังหวัด ที่สถานที่ก่อสร้างนั้น ตั้งอยู่เกิน 80 กม. ให้สืบราคาและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้ราคาต่ำสุด
- * พิจารณาจากราคาวัสดุรวมค่าขนส่งถึงสถานที่ก่อสร้าง
 - * ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกรายละเอียดการสืบและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลาง

การสืบราคา และแหล่งวัสดุก่อสร้างต่างจากที่กำหนด

การสืบราคาและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้น จากแหล่งผลิตโดยตรง และหรือจากแหล่งอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้กรณี ดังนี้

1. โครงการงานก่อสร้างจำเป็นต้องใช้วัสดุก่อสร้างรายการใด มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของเงินงบประมาณทั้งโครงการงานก่อสร้าง
 2. โครงการงานก่อสร้างจำเป็นต้องใช้วัสดุก่อสร้างที่กำหนดคุณลักษณะเป็นการเฉพาะ หรือจากหลายแหล่งรวมกัน หรือวัสดุก่อสร้างจากธรรมชาติ
 3. ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ให้จัดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง
- * พิจารณาจากราคาวัสดุรวมค่าขนส่งถึงสถานที่ก่อสร้าง
 - * ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกรายละเอียดการสืบราคาและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลาง

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง

องค์ประกอบ => ประธาน 1 คน กรรมการ 2 คน
โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ และ
ความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง
เป็นสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้
เกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมด้วย

อำนาจหน้าที่ => คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง
งานก่อสร้าง เสนอหัวหน้าหน่วยงานผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่
พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการจัดทำรายงานขอซื้อ
ขอจ้าง/ จัดทำเอกสารสอบราคา/ เอกสารประกวดราคา/
ประกาศร่างขอบเขตงาน
=> ราคาของผู้เสนอราคารายที่เห็นสมควรจ้างแตกต่างจาก
ราคากลางที่คำนวณไว้ตั้งแต่ร้อยละ 15 ขึ้นไป (ราคากลาง
เป็นฐาน) ให้แจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงาน
ก่อสร้างนั้น ให้ สตง. ทราบโดยเร็ว
=> แบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
ของงานชัดเจนตามหลักวิชาการ ปริมาณงาน
สอดคล้องกับจำนวนเงินแต่ละงวด

การทบทวนราคากลาง

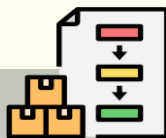

1. การจัดซื้อจัดจ้าง

หลังจากหัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบ
ราคากลางต้องดำเนินการเผยแพร่ร่างขอบเขต/
รายละเอียดพัสดุ/ ร่างเอกสารเชิญชวนรับฟัง
ความเห็น/ ประกาศสอบราคา/ ประกาศประกวด
ราคาอิเล็กทรอนิกส์/ ทำหนังสือเชิญชวน กรณีวิธี
คัดเลือกหรือวิธีเฉพาะเจาะจงภายใน 30 วัน นับถัด
จากวันที่หัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบ มิฉะนั้น
จะต้องทบทวนราคากลางให้เป็นปัจจุบัน และขอ
ความเห็นชอบใหม่จากหัวหน้าหน่วยงาน

2. การเปลี่ยนแปลงตาราง ค่า Factor F

2.1 กรณีหากยังไม่ได้รับแจ้งเปลี่ยนแปลงหน่วยงานปฏิบัติที่มี
อยู่เดิมก่อนได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลง
2.2 หน่วยงานได้รับแจ้งก่อนการจัดทำหนังสือเชิญชวนประกาศ
สอบราคา/ ประกาศประกวดราคาให้คำนวณราคากลางใหม่
และให้เป็นราคากลางในการจัดจ้างก่อสร้างครั้งนั้น
2.3 หน่วยงานได้รับแจ้งภายหลังการจัดทำหนังสือเชิญชวน/
ประกาศสอบราคา/ ประกาศประกวดราคาให้ดำเนินการต่อไป
โดยไม่ต้องคำนวณราคากลางใหม่

*** “ได้รับแจ้ง”** => ได้รับแจ้งเป็นหนังสือโดยให้นับวันที่หน่วยงาน
ลงทะเบียนหนังสือรับเป็นวันแรกของการได้รับแจ้ง แต่หาก
หน่วยงานทราบจากทางเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง สามารถ
ดำเนินการไปก่อนได้รับแจ้งเป็นหนังสือก็ได้

โครงสร้างโดยรวมของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง
งานก่อสร้าง

- * หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
- * หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน ท่อเหลี่ยม
- * หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

หลักเกณฑ์การคำนวณค่า
งานต้นทุน (Direct Cost)

ถอดแบบก่อสร้าง/ คำนวณค่างานต้นทุน

- * ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
- * บัญชีค่าจ้างงาน/ ดำเนินการ
- * คำนวณค่างานขนส่ง
- * รายละเอียดเฉพาะงาน (อาคาร ทาง สะพาน ท่อเหลี่ยม ชลประทาน)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
ก่อสร้าง (indirect Cost)

Factor F/ ทาง สะพานท่อเหลี่ยม/
อาคาร/ ชลประทาน

- * ค่าอำนวยการ
- * ค่าดอกเบี้ย
- * ค่ากำไร
- * ค่าภาษี

ค่าใช้จ่ายพิเศษตาม
ข้อกำหนด (Special Cost)

ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด และ
ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องมี

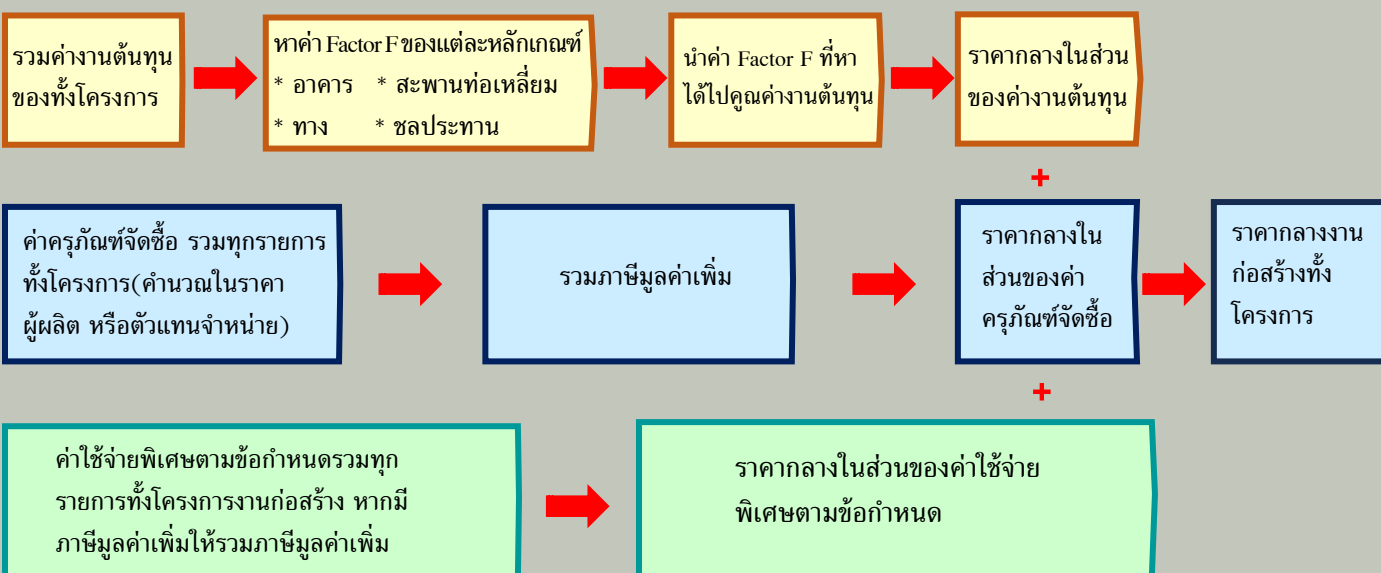
- * ค่าใช้จ่ายกรรมวิธีเฉพาะ
- * อุปกรณ์พิเศษ/ ค่าตรวจเช็ค
- * ค่าทดสอบ
- * ค่าใช้จ่ายป้องกันความปลอดภัย

การสรุปค่าก่อสร้างและ
การจัดทำรายงาน

แบบฟอร์มและการ
จัดทำรายงานการ
คำนวณราคากลาง

ที่มา : กรมบัญชีกลาง เทคนิคการตรวจสอบการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

แผนภาพแสดงหลักเกณฑ์การคำนวณงานก่อสร้างเป็นราคากลาง

ที่มา : กรมบัญชีกลาง เทคนิคการตรวจสอบการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ประกาศ
ราคากลาง

การเปิดเผยราคากลาง

1. ประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีวงเงินเกิน 500,000.- บาท

ช่องทางการเผยแพร่

* เว็บไซต์หน่วยงาน

แนบรายละเอียดการ

คำนวณราคากลาง

* เว็บไซต์กรมบัญชีกลาง

ตาม BOQ บก.01

2. รายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางต้องประกาศกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ถือปฏิบัติตามคู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ กรมบัญชีกลาง

3. แบบฟอร์มรายละเอียดการคำนวณราคากลาง

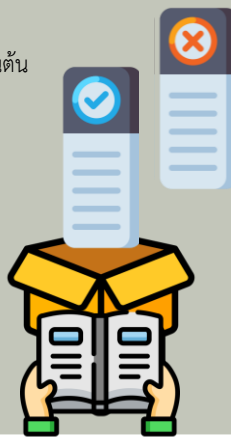
• งานก่อสร้างอาคาร => แบบ ปร4 ปร5 ปร6

• งานก่อสร้างทาง สะพาน ท่อเหลี่ยม => แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน ท่อเหลี่ยม

• งานก่อสร้างชลประทาน => แบบฟอร์มราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

แนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ขั้นตอน	การตรวจสอบ
รวบรวมข้อมูลเอกสาร (รหัสมาตรฐาน 2300)	เอกสารหลักฐาน ดังนี้ - คำสั่งแต่งตั้งผู้จัดทำราคากลาง และหลักฐานการขับเคลื่อน เช่น รายงานการประชุม เป็นต้น - รายละเอียดแผนงาน/ โครงการ - แบบก่อสร้าง ปริมาณงาน ประมาณราคาเบื้องต้น - ข้อมูลแหล่งวัสดุและราคา (บันทึกแสดงรายละเอียดการสืบราคา และใช้ราคาวัสดุก่อสร้างของผู้จัดทำราคากลาง) - ตาราง Factor F - รายละเอียดการคำนวณราคากลาง และแบบฟอร์มและการจัดทำรายงานคำนวณราคากลาง - แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน - การอนุมัติราคากลางของหัวหน้าหน่วยงาน - เอกสารเผยแพร่ราคากลาง (แบบ บก.01)/ ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง
สอบทานเอกสารหลักฐาน (รหัสมาตรฐาน 2310)	สอบทานในรายละเอียด ดังนี้ - การอนุมัติแผนงาน/ โครงการ - สอบทานการแต่งตั้งผู้จัดทำราคากลาง และการขับเคลื่อนด้านต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ - การใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามเงื่อนไขและข้อกำหนด - รายละเอียดและการคำนวณราคากลางตามกลุ่มงานก่อสร้าง - การใช้ค่า Factor F ตามกลุ่มงาน - การใช้แบบฟอร์มการคำนวณราคากลางถูกต้องตามกลุ่มงานก่อสร้าง - สอบทานการจัดทำรายงานผลการคำนวณราคากลางและการเห็นชอบราคากลางจากหัวหน้าหน่วยงานและการเผยแพร่ราคากลาง - สอบทานช่วงเวลาการเผยแพร่การจัดซื้อจัดจ้างหลังหัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบราคากลาง
วิเคราะห์ข้อมูล (รหัสมาตรฐาน 2320)	รายละเอียด ดังนี้ - รายการและปริมาณงานที่ใช้ในการคำนวณราคากลางตรงกับข้อมูลการจัดทำแบบรายงานก่อสร้าง โดยคณะกรรมการจัดทำแบบรูปรายงานก่อสร้าง - การคำนวณราคากลางเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณราคากลาง - ความถูกต้อง ครบถ้วนของการใช้แบบฟอร์มและรายงานผลการคำนวณราคากลาง - ระยะเวลาระหว่างหัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบกับการเผยแพร่ราคากลางและการประกาศจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกำหนด - การแต่งตั้งคณะกรรมการราคากลางและการขับเคลื่อนของคณะกรรมการราคากลางที่ได้รับการแต่งตั้ง
สรุปผลการตรวจสอบ (รหัสมาตรฐาน 2330)	สรุปผลการตรวจสอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ Condition, Criteria, Cause, Effect, Recommendation
จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ (รหัสมาตรฐาน 2400)	จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุง

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
2. ประกาศคณะกรรมการกลาง และขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ 5 ลว. 6 ก.ค. 65
3. หนังสือกรมบัญชีกลาง (ด่วนที่สุด) ที่ กค 0433.2/ว206 ลว. 1 พ.ค. 2562 เรื่อง คู่มือแนวทางประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ

